

Sygn. akt VIII U 1388/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 grudnia 2017 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSR del. Magdalena Kimel
Protokolant:	Justyna Jarzombek

po rozpoznaniu w dniu 29 listopada 2017 roku w Gliwicach

sprawy A. C. (C.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o składki na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne i Fundusz Pracy

na skutek odwołania A. C.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 13 czerwca 2016 r. **nr** (...)

- zmienia częściowo zaskarżoną decyzję w ten sposób, że stwierdza, iż A. C. nie jest zobowiązany do zapłaty składek na ubezpieczenie zdrowotne za okres od listopada 2005 roku do stycznia 2006 roku,
- w pozostałym zakresie oddala odwołanie,
- zasądza od ubezpieczonego na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. kwotę 4.656 zł (cztery tysiące sześćset pięćdziesiąt sześć złotych) tytułem kosztów zastępstwa procesowego;

(-) SSR del. Magdalena Kimel

Sygn. akt VIII U 1388/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 13 czerwca 2016 r., znak (...) - RKS - (...) organ rentowy Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. na podstawie art. 83 ust 1 oraz art. 32 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych stwierdził, że ubezpieczony A. C. jest dłużnikiem organu rentowego z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne i Fundusz Pracy. Kwotę zadłużenia organ rentowy ustalił na 26 882,86 zł wraz z odsetkami w tym z tytułu:

- składek na ubezpieczenia społeczne za okres od grudnia 2007 r. do sierpnia 2010r. w kwocie 9 313,09 zł oraz odsetkami wynoszącymi 6 533 zł,

- składek na ubezpieczenia zdrowotne za okres od listopada 2005 r. do sierpnia 2010 r. w kwocie 5 402,96 zł oraz odsetkami wynoszącymi 4 195 zł,

- składek na Fundusz Pracy za okres od grudnia 2007 r. do sierpnia 2010 r. w kwocie 848,81 zł oraz odsetkami wynoszącymi 590 zł.

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że płatnik składek A. C. był zobowiązany do opłacania składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej okresach wskazanych w decyzji. Jako że nie dopełnił tego obowiązku zaszła konieczność wydania decyzji z urzędu.

W odwołaniu od powyższej decyzji ubezpieczony A. C. podniósł zarzut przedawnienia oraz zaznaczył, że część składek została przelana organowi rentowemu przelewem bankowym. Wskazał na złą wolę organu rentowego, który wszczynając postępowanie po latach naraża go na wysokie odsetki oraz zaznaczył, że nie posiada dokumentacji potwierdzającej uiszczenie składek, gdyż miał obowiązek jej przechowywania wyłącznie przez okres 5 lat.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy podtrzymując swoje dotychczasowe stanowisko w sprawie wniósł o jego oddalenie. Odnosząc się do zarzutu przedawnienia podniesionego przez ubezpieczonego, organ rentowy powołując się na art. 27 ust. 1 o redukcji niektórych obowiązków obywateli i przedsiębiorców wskazał, że do dnia 1 stycznia 2012 r. ma zastosowanie 5-letni termin wymagalności, z tym jednakże zastrzeżeniem, że liczy się go nie od daty wymagalności, tak jak o tym stawowi art. 24 ust. 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, ale od dnia 1 stycznia 2012 r. Tym samym podniesiony przez ubezpieczonego zarzut uznał za niesłuszny. Podniósł nadto, że ubezpieczony prowadził działalność gospodarczą od 29 lutego 2000 r., która następnie zawiesił z dniem 1 września 2010 r., zatem zadłużenie obejmuje okres do sierpnia 2010 r. Jednocześnie wskazał, że okres podlegania ubezpieczeniom społecznym przez ubezpieczonego z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej został ustalony prawomocną decyzją organu rentowego z dnia 14 lutego 2011 r., gdzie wskazano, że ubezpieczony podlega ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu od 17 kwietnia 2000 r. do 30 września 2002 r., od 1 grudnia 2007 r. do 4 grudnia 2007 r. od 1 maja 2009 r., a także dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu od 17 kwietnia do 30 czerwca 2001 r. oraz od 1 września 2001 r. do 30 września 2002 r. Ponadto podkreślił, że prawomocną decyzją z dnia 25 lipca 2011 r. Narodowy Fundusz Zdrowia Oddział Wojewódzki w K. stwierdził objęcie ubezpieczonego obowiązkowym ubezpieczeniem zdrowotnym w okresie od 20 lutego 2000 r. do 31 sierpnia 2010 r. Organ rentowy wskazał także, że ubezpieczony nie kwestionuje faktu podlegania ubezpieczeniom społecznym i chorobowym, jak również nie jest w posiadaniu żadnych dowodów zapłaty wskazujących, aby należności w zaskarżonej decyzji były uregulowane w pełnej wysokości.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony A. C. rozpoczął prowadzenie działalności gospodarczej pod nazwą A.C (...) .H.U. (...) w dniu 29 lutego 2000 r. (wpis do ewidencji nr II/109/00).

Przedmiotem działalności gospodarczej było pośrednictwo w sprzedaży materiałów budowlanych i studio urody.

Pracownikami przedsiębiorstwa prowadzonego przez ubezpieczonego byli B. C., A. B. (1), A. B. (2), M. O., M. W., R. D., E. S., M. A., A. S. oraz H. G..

Ubezpieczony działalność gospodarczą zawiesił z dniem 1 września 2010 r.

Decyzją z dnia 14 lutego 2011 r. znak: DS./ (...), (...) organ rentowy stwierdził, że ubezpieczony jako osoba prowadząca działalność gospodarczą :

1. podlega obowiązkowo ubezpieczeniom:

a) emerytalnemu i rentowym

b) wypadkowemu

od 17 kwietnia 2000 r. do 30 września 2002 r., od 1 grudnia 2007 r. do 4 grudnia 2007 r. i od 1 maja 2009 r.

2. podlega dobrowolnemu ubezpieczeniu:

a) chorobowemu

od 17 kwietnia 2000 r. do 30 czerwca 2001 r. i od 1 września 2001 do 30 września 2002 r.

3. nie podlega dobrowolnie ubezpieczeniu

a) chorobowemu od 1 lipca 2001 r. do 31 sierpnia 2001 r., od 1 grudnia 2007 r. do 4 grudnia 2007 r. i od 1 maja 2009 r.

Pismem z dnia 4 kwietnia 2011 r. organ rentowy wystąpił do Narodowego Funduszu Zdrowia (...) Oddziału Wojewódzkiego w K. z wnioskiem o wydanie decyzji obejmującej obowiązkowe ubezpieczenie zdrowotne ubezpieczonego.

Decyzją Nr (...) z dnia 25 lipca 2011 r. Narodowy Fundusz Zdrowia (...) Oddział Wojewódzki w K. stwierdził objęcie obowiązkowym ubezpieczeniem zdrowotnym ubezpieczonego z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej w okresie od 20 lutego 2000 r. do 31 sierpnia 2010 r. Ubezpieczony nie wniósł odwołania od decyzji. Decyzja jest ostateczna.

Decyzją o numerze (...) z dnia 28 stycznia 2013 r. organ rentowy Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. Inspektorat w R. na podstawie art. 83 ust. 1, art. 13 pkt 1, art. 36 ust. 11 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych stwierdził, że ubezpieczony jako pracownik podlegający ubezpieczeniom społecznym i ubezpieczeniu zdrowotnemu u płatnika składek Z. (...) Sp. z o.o. podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu i chorobowemu w okresie od 5 grudnia 2007 r. do 30 kwietnia 2009 r.

Pismem dnia 19 listopada 2015 r. organ rentowy zawiadomił ubezpieczonego o wszczęciu z urzędu postępowania w sprawie określenia wysokości należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne i Fundusz Pracy (ze wskazaniem należności na dzień 19 listopada 2015 r.), z czego na należność tą składają się składki :

a) na ubezpieczenia społeczne za okres od grudnia 2007 r. do sierpnia 2010 r. w kwocie 15 425,09 zł (składka – 9 313,09 zł oraz odsetki – 6 112 zł)

b) na ubezpieczenie zdrowotne za okres od listopada 2005 r. do sierpnia 2010 r. w kwocie 9 350,96 zł (składka – 5 402,96 zł oraz odsetki – 3 948 zł)

c) na Fundusz Pracy za okres od grudnia 2007 r. do sierpnia 2010 r. w kwocie 1 400,81 zł (składka – 848,81 zł oraz 552 zł).

Pismem z dnia 26 stycznia 2016 r. organ rentowy poinformował ubezpieczonego o tym, że w na jego koncie na dzień 25 stycznia 2016 r. widnieje niedopłata w ogólnej kwocie 26 781,11 zł.

Następnie w dniu 13 czerwca 2016 r. organ rentowy wydał zaskarżoną decyzję, w którym określił, iż ubezpieczony jest dłużnikiem organu rentowego z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne i Fundusz Pracy w łącznej kwocie 26 882,86 zł.

Ubezpieczony nie posiada dokumentacji potwierdzającej fakt uiszczenia składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne oraz Fundusz Pracy za okresy objęte zaskarżoną decyzją.

Konto płatnika rozliczała M. R. oraz P. O..

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o następujące dowody: akta organy rentowego, pismo (...) Bank (...) z dnia 28 grudnia 2016 r. (k.28), zeznania ubezpieczonego złożone na rozprawie w dniu 8 lutego 2017 r. (k.34), zestawienie operacji bankowych ubezpieczonego (k.39-40, 53-65), pismo organu rentowego z dnia 7 czerwca 2017 r. (k.70a-74), zeznania świadka P. O. złożone na rozprawie w dniu 15 września 2017 r. (k.97-98), zeznania świadka M. R. złożone na rozprawie w dniu 15 września 2017 r. (k.98-99), zaświadczenie o niezaleganiu w opłacaniu składek z dnia 23 maja 2007 r. (k.104).

Sąd nie dał wiary zeznaniom ubezpieczonego w zakresie, w jakim podniósł, że zapłacił składki na ubezpieczenie społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz Fundusz Pracy za okres objęty zaskarżoną decyzją bowiem ubezpieczony ograniczając się jedynie do ogólnikowych twierdzeń nie przedłożył na tę okoliczność żadnego dowodu. Ubezpieczony nie kwestionował, że w spornym okresie podlegał ubezpieczeniom społecznym i zdrowotnemu, twierdził jedynie, że nie miał obowiązku przechowywania dokumentów potwierdzających uiszczenie należności na poczet składek przez okres dłuższy niż 5 lat.

Sąd dał wiarę zeznaniom świadków P. O. oraz M. R., które opisały czynności podejmowane w ramach rozliczania konta ubezpieczonego. Zeznania świadków pokrywają się z dokumentacją zgromadzoną w aktach ZUS.

Sąd zważył co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego zasługuje na częściowe uwzględnienie.

Przepis art. 68 ust. 1 ustawy z dnia 13.10.1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2009r. Nr 205, poz.1585 z późn. zm.) powierza organom rentowym obowiązek wymierzania i pobierania składek na ubezpieczenia społeczne, na ubezpieczenia zdrowotne oraz na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.

Zgodnie z art.46 ust.1 ustawy: płatnik składek jest obowiązany według zasad wynikających z przepisów ustawy obliczać, potrącać z dochodów ubezpieczonych, rozliczać oraz opłacać należne składki za każdy miesiąc kalendarzowy.

Zgodnie z treścią art. 6 ust 1 pkt 5 ustawy obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym podlegają, z zastrzeżeniem art. 8 i 9, osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność oraz osobami z nimi współpracującymi.

Na podstawie art. 18 ust. 8 omawianej ustawy podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe ubezpieczonych, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 5, stanowi zadeklarowana kwota, nie niższa jednak niż 60 % prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego przyjętego do ustalenia kwoty ograniczenia rocznej podstawy wymiaru składek, ogłoszonego w trybie art. 19 ust. 10 na dany rok kalendarzowy. Składka w nowej wysokości obowiązuje od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia danego roku.

Natomiast zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe oraz ubezpieczenie wypadkowe stanowi podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i ubezpieczenia rentowe, z zastrzeżeniem ust. 2 i ust. 3.

Zgodnie z art. 23 ust. 1 ustawy systemowej od nieopłaconych w terminie składek należne są od płatnika składek odsetki za zwłokę, na zasadach i w wysokości określonych w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997r. - Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2013r., poz. 613 z późn. zm.).

Z kolei obowiązek opłacania składki na Fundusz Pracy wynika z art. 104 ust. 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz.U. z 2015r., poz. 149 ze zm.), w myśl którego osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą jest zobowiązana do opłacania obowiązkowej składki na Fundusz Pracy ustalonych od kwot stanowiących podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe. Natomiast w myśl art. 107 ust. 4 od składek na Fundusz Pracy nieopłaconych w terminie Zakład Ubezpieczeń Społecznych pobiera

odsetki za zwłokę, na zasadach i w wysokości określonych w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997r. - Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2015 r. poz. 613, z późn. zm.).

Obowiązek ubezpieczenia zdrowotnego osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą wynika z art. 66 ust 1 pkt 1 lit.c ustawy z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz.U. z 2015r., poz. 581 ze zm.). Zgodnie z art. 81 ust 2 podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne osób, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. c, stanowi zadeklarowana kwota, nie niższa jednak niż 75 % przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w czwartym kwartale roku poprzedniego, włącznie z wypłatami z zysku, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski". W myśl art. 87 ust. 3 ustawy od nieopłaconych w terminie składek na ubezpieczenie zdrowotne pobiera się odsetki za zwłokę na zasadach i w wysokości określonych dla zaległości podatkowych.

Fakt podlegania przez odwołującego w spornym okresie ubezpieczeniom społecznym i zdrowotnym został prawomocnie przesądzony (decyzja ZUS z dnia 14.02.2011 r., decyzja Dyrektora (...) Oddziału Wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia w K. z dnia 25 lipca 2011 r)

Ubezpieczony podniósł zarzut przedawnienia należności z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne, Fundusz Pracy i ubezpieczenie zdrowotne, tym samym konieczne stało się zbadanie przez Sąd, czy zarzut ten jest zasadny oraz dokonanie wykładni przepisów dotyczących przedawnienia składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne oraz Fundusz Pracy.

W pierwszej kolejności rozważony zostanie okres przedawnienia składek na ubezpieczenie społeczne i Fundusz Pracy.

Zaskarżona decyzja obejmuje wymienione składki za okres od grudnia 2007 roku do sierpnia 2010 roku.

Kwestie przedawnienia należności z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne reguluje przepis art. 24 ust 4 ustawy z dnia 13.10.1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U z 2009 r., nr 205, poz.1585). W pierwotnej wersji powyższej ustawy, okres przedawnienia ustalono na 5 lat. Taki stan prawny uległ zmianie na mocy nowelizacji, która weszła w życie 1 stycznia 2003 r., a która wydłużyła okres przedawnienia do 10 lat- art. 1 pkt 9 ustawy z dnia 18 grudnia 2002r o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz.U z 2002 r., nr 242, poz 2074).

Natomiast z dniem 1 stycznia 2012 r., na podstawie art. 11 pkt 1 ustawy o redukcji niektórych obowiązków obywateli i przedsiębiorców (Dz.U.2011.232.1378) zmieniającego treść art. 24 ust. 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, skrócony został okres przedawnienia składek. Zgodnie z tym przepisem, wraz z dniem 1 stycznia 2012 r. należności z tytułu składek ulegają przedawnieniu po upływie 5 lat, licząc od dnia, w którym stały się wymagalne, z zastrzeżeniem ust. 5-6. Tym samym ustawodawca skrócił okres przedawnienia składek z dotychczas obowiązującego okresu 10 letniego, do 5 lat. Jednocześnie w art. 27 ust. 1 ustawy o redukcji niektórych obowiązków obywateli i przedsiębiorców, ustawodawca stwierdził, iż do przedawnienia należności z tytułu składek o których mowa w art. 24 ust. 4 ustawy systemowej, którego bieg rozpoczął się przed dniem 1 stycznia 2012 r. stosuje się przepisy w brzmieniu nadanym tą ustawą, z tym że bieg przedawnienia rozpoczyna się od dnia 1 stycznia 2012 r. Wedle zatem zasady wynikającej z tego przepisu do należności składkowych nieprzedawnionych do 1 stycznia 2012 r. (wedle starych zasad z zastosowaniem 10-letniego okresu przedawnienia) ma zastosowanie 5-letni termin przedawnienia, z tym jednakże bardzo istotnym zastrzeżeniem, że liczy się go nie od daty ich wymagalności, tak jak o tym stanowi art. 24 ust. 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, ale od dnia 1 stycznia 2012 r.

Jednocześnie wyjątek od tej zasady ustanawia art. 27 ust. 2 ustawy o redukcji niektórych obowiązków obywateli i przedsiębiorców, stosownie do którego jeżeli przedawnienie rozpoczęte przed dniem 1 stycznia 2012 r. nastąpiłoby zgodnie z przepisami dotychczasowymi wcześniej, przedawnienie następuje z upływem tego wcześniejszego terminu.

Powołana regulacja oznacza, że wybór odpowiedniego terminu przedawnienia 5-letniego (liczonego od dnia 1 stycznia 2012 r.) lub 10-letniego (liczonego od daty wymagalności składki) - zależy od tego, który z nich upłynie wcześniej.

Zgodnie natomiast z art. 107 ust. 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U.2017 r., poz. 1065) składki na Fundusz Pracy opłaca się za okres trwania obowiązkowych ubezpieczeń emerytalnego i rentowych w trybie i na zasadach przewidzianych dla składek na ubezpieczenia społeczne.

Mając zatem na uwadze art. 27 ustawy o redukcji niektórych obowiązków obywateli i przedsiębiorców należy rozważyć, który z terminów przedawnienia upłynąłby wcześniej.

Decyzja obejmuje składki na ubezpieczenie społeczne, Fundusz Pracy za okres od grudnia 2007 roku do sierpnia 2010 roku.

Składki na ubezpieczenie społeczne objęte decyzją przedawniają się po upływie terminu 5 lat liczonego od dnia 01 stycznia 2012 roku, albowiem ten termin upłynie wcześniej, niż termin 10 letni liczony od daty wymagalności składki.

Termin przedawnienia składki na ubezpieczenie społeczne i Fundusz Pracy za miesiąc grudzień 2007 r. upływałby z dniem 02 stycznia 2017 roku, jak również składek za pozostałe okresy objęte decyzją wymienione w załączniku do zaskarżonej decyzji tj. od stycznia 2009 r. do sierpnia 2010 roku. Bieg terminu przedawnienia został jednak zawieszony.

Artykuł. 25 ust. 5f ustawy systemowej stanowi, że w przypadku wydania przez Zakład decyzji ustalającej obowiązek podlegania ubezpieczeniom społecznym, podstawę wymiaru składek lub obowiązek opłacania składek na te ubezpieczenia, bieg terminu przedawnienia ulega zawieszeniu od dnia wszczęcia postępowania do dnia, w którym decyzja stała się prawomocna.

Toczyło się wprawdzie postępowanie w przedmiocie podlegania ubezpieczeniom społecznym przez odwołującego – zakończone decyzją z dnia 14.02.2011 r. niemniej jednak wszelkie okresy zawieszenia biegu terminu przedawnienia składek nieprzedawnionych do dnia 01 stycznia 2012 r., które miały miejsce do tej daty, pozostają bez wpływu na obliczenie terminu przedawnienia w sposób określony przepisem art. 27 ust 1 ustawy o redukcji niektórych obowiązków obywateli i przedsiębiorców.

Termin przedawnienia składek na ubezpieczenie społeczne i Fundusz Pracy został zawieszony dopiero w związku z wydaniem przez organ rentowy decyzji dotyczącej obowiązku opłacenia składek. tj z dniem 13 czerwca 2016 roku.

W wyroku z dnia 29 maja 2013 roku (I UK 613/12, OSNAPiUS 2014/3/44) Sąd Najwyższy wskazał, że dopiero wydanie przez organ rentowy decyzji ustalającej podstawę wymiaru składek lub obowiązek ich opłacenia rozpoczyna zawieszenie biegu terminu przedawnienia składek objętych tą decyzją i stan ten kończy się z dniem jej uprawomocnienia. Sąd ubezpieczeń społecznych może więc stwierdzić przedawnienia składek tylko wtedy, jeśli nastąpiło ono przed wydaniem decyzji wszczynającej postępowanie o ustalenie podstawy wymiaru składek lub obowiązku ich opłacenia. Również w wyroku z dnia 29 stycznia 2007 r. (II UK 116/06 OSNP 2008 r. nr 3-4, poz. 47) Sąd Najwyższy stwierdził, że okres przedawnienia, o którym mowa w art. 24 ust 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, jest liczony od dnia wymagalności należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne do dnia wydania decyzji zobowiązującej do zapłaty tej należności, nie są natomiast liczone okresy przypadające po wydaniu decyzji.

Zawieszenie biegu terminu przedawnienia nastąpiło zatem z dniem 13 czerwca 2016 r i trwa nadal.

Reasumując należy stwierdzić, że nie uległy przedawnieniu składki na ubezpieczenie społeczne i Fundusz Pracy.

Odnosząc się natomiast do zaległych składek z tytułu ubezpieczenia zdrowotnego, wskazać należy, że w myśl art. 93 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych

(Dz.U. z 2017 r., poz. 1938) należności z tytułu składek na ubezpieczenie zdrowotne ulegają przedawnieniu na zasadach określonych w przepisach o systemie ubezpieczeń społecznych.

W związku z tym należy mieć na uwadze art. 24 ust. 5e ustawy systemowej, zgodnie z którym bieg terminu przedawnienia zawiesza się, jeżeli wydanie decyzji jest uzależnione od rozstrzygnięcia zagadnienia wstępnego przez inny organ lub sąd. Zawieszenie biegu terminu przedawnienia trwa od dnia, w którym decyzja innego organu stała się ostateczna, lub orzeczenie sądu uprawomocniło się, nie dłużej jednak niż przez dwa lata.

Zwrócenie się przez organ rentowy do NFZ o wydanie decyzji w przedmiocie podlegania ubezpieczeniu zdrowotnemu stanowiło „zagadnienie wstępne” od którego uzależnione było wydanie decyzji przez organ rentowy. Z art. 109 ust. 1 w/w ustawy, wynika że dyrektor oddziału wojewódzkiego funduszu rozpatruje indywidualne sprawy z zakresu ubezpieczeń społecznych. Do indywidualnych spraw z zakresu ubezpieczeń społecznych zalicza się również sprawy dotyczące objęcia ubezpieczeniem zdrowotnym i ustalenia prawa do świadczeń.

Co do zasady, jeżeli decyzją ZUS zostanie stwierdzone, że dana osoba, podlegała w określonym czasie obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym, to skutkiem tego jest objęcie tej osoby z mocy prawa obowiązkowo ubezpieczeniem zdrowotnym, co nie wymaga potwierdzenia decyzją NFZ. Przepis art. 109 cytowanej ustawy należy zatem rozumieć w ten sposób, że wydanie decyzji przez NFZ jest konieczne w przypadkach szczególnych, zwłaszcza w sytuacjach wątpliwych tj wtedy kiedy dopiero decyzja NFZ może rozstrzygnąć istniejące wątpliwości co do podlegania przez daną osobę obowiązkowemu ubezpieczeniu zdrowotnemu (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 29 stycznia 2014 r. , II UK 257/13, LEX nr 1438803, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29 stycznia 2014r , II UZ 70/13, LEX nr 1436076, wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 18 października 2012 r., III AUa 1560/12, LEX nr 1236484). W rozpoznawanej sprawie takie wątpliwości występowały, albowiem odwołujący od 05 grudnia 2007 r. do 30.04.2009 roku był zwolniony z obowiązku podlegania ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej z uwagi na równoległe zatrudnienie na podstawie stosunku pracy. Oznacza to, że ZUS nie miał możliwości samodzielnie przesądzić kwestii podlegania przez odwołującego ubezpieczeniu zdrowotnemu.

Zatem biegu terminu przedawnienia składek na ubezpieczenie zdrowotne zawieszony był w okresie od dnia 04.04.2011 roku tj. od daty pisma ZUS, w którym wystąpił do NFZ o ustalenie obowiązku ubezpieczenia zdrowotnego odwołującego, do dnia 25.07.2011 roku, tj do dnia w którym decyzja stała się ostateczna.

Zaskarżona decyzja obejmuje składki na ubezpieczenie zdrowotne od listopada 2005 roku do sierpnia 2010 roku.

Składki na ubezpieczenie zdrowotne wymagalne począwszy od 01 stycznia 2007 r. przedawniają się po upływie terminu 5 lat liczonego od dnia 01 stycznia 2012 roku. Z kolei składki wymagalne do 31 grudnia 2006 roku przedawniają się z upływem terminu 10 lat.

Składka na ubezpieczenie zdrowotne za miesiąc listopad 2005 r. wymagalna była z dniem 12 grudnia 2005 r. Termin przedawnienia upływał 13 grudnia 2015 roku.

Składka na ubezpieczenie zdrowotne za miesiąc grudzień 2005 r., wymagalna była z dniem 10 stycznia 2006 r. Termin przedawnienia upływał 11 stycznia 2016 roku.

Składka na ubezpieczenie zdrowotne za miesiąc styczeń 2006 r., wymagalna była z dniem 10 lutego 2006 r. Termin przedawnienia upływał 11 lutego 2016 roku.

Wymienione składki uległy przedawnieniu, gdyż z uwzględnieniem okresu zawieszenia biegu terminu przedawnienia od 04.04.2011 roku do 25.07.2011r, termin ten przesunął się kolejno na miesiące kwiecień, maj i czerwiec 2016r. Kolejne zawieszenie biegu terminu przedawnienia nastąpiło dopiero z dniem wydania decyzji dotyczącej wysokości zadłużenia tj z dniem 13 czerwca 2016 roku, czyli nie obejmuje składek za okres od listopada 2005 r. do stycznia 2006 r., albowiem decyzja wydana została już po upływie terminu przedawnienia.

Nie uległy natomiast przedawnieniu składki na ubezpieczenie zdrowotne za dalsze okresy tj od lutego 2006 r. biorąc pod uwagę okresy zawieszenia biegu terminu przedawnienia od 04.04.2011 r. do 25.07.2011 r. i od 13 czerwca 2016 r do nadal.

Reasumując podniesiony przez ubezpieczonego zarzut przedawnienia składek zasługuje na uwzględnienie, lecz jedynie w zakresie przedawnienia składek na ubezpieczenie zdrowotne za okres od listopada 2005 r. do stycznia 2006 r. W związku z tym, Sąd częściowo na mocy art. 477¹⁴§ 2 kpc. zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że stwierdził, iż ubezpieczony nie jest zobowiązany do zapłaty składek na ubezpieczenie zdrowotne za okres od listopada 2005 r. do stycznia 2006 r.

W pozostałym zakresie odwołanie nie zasługiwało na uwzględnienie, albowiem odwołujący poza stwierdzeniem, że składki regulował na bieżąco nie przedłożył żadnych dowodów świadczących o spłacie zadłużenia względem ZUS.

W tym miejscu należy podkreślić, że postępowanie z zakresu ubezpieczeń społecznych jest postępowaniem cywilnym i obowiązują w nim wszystkie reguły procesowe również te dotyczące rozkładu ciężaru dowodu. Artykuł 6 k.c. ustanawia bowiem podstawową regułą dowodową, zgodnie z którą ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z tego faktu wywodzi skutki prawne. Tym samym to na ubezpieczonym odwołującym się od decyzji organu rentowego ciąży obowiązek wykazania w procesie, że zaskarżona decyzja jest nieprawidłowa (patrz: wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 18 maja 2017 r., sygn. akt III AUa 722/16). Co więcej, zaskarżenie decyzji organu rentowego nie powoduje zmiany w rozkładzie ciężaru dowodu i to po stronie ubezpieczonego leży powinność udowodnienia swoich twierdzeń. Zasada kontradyktoryjności i dowodzenia swoich twierdzeń wyrażona w art. 232 kpc obowiązuje bowiem również w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych (patrz: wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 18 maja 2017 r., sygn. akt III AUa 54/15; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 grudnia 2008 r., sygn. akt I UK 151/08).

To po stronie odwołującego leżała powinność udowodnienia swoich twierdzeń, z których wywodził skutki prawne. Tymczasem odwołujący ograniczył się do stwierdzenia, że zadłużenie zostało uregulowane. Podkreślić należy, że również wyciągi z rachunku bankowego z którego odwołujący opłacał składki, nie dowiodły, że zadłużenie zostało spłacone. Przelewy które powołał nie obejmowały okresów objętych zaskarżoną decyzją.

Ponieważ odwołujący nie przedłożył żadnych dowodów potwierdzających spłatę zadłużenia, Sąd na mocy art. 477¹⁴§ 1 kpc w pozostałym zakresie oddalił odwołanie.

O kosztach zastępstwa procesowego Sąd orzekł w oparciu o art. 100 kpc, dokonując ich stosunkowego rozdzielenia, przy uwzględnieniu, że odwołujący przegrał proces w 97 %. Wysokość kosztów została ustalona zgodnie z §2 pkt. 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U.2015.1804) (97 % x 4.800 zł, co daje kwotę 4.656 zł).

(-) SSR del. Magdalena Kimel